

Vergaderjaar 1988–1989

20 264

## Nieuwe bepalingen inzake het kiesrecht en de verkiezingen (Kieswet)

Nr. 25

### VIERDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 10 april 1989

A

Na artikel D 7 wordt een nieuwe **artikel D 7a** opgenomen, luidende:

#### Artikel D 7a

Burgemeester en wethouders van 's-Gravenhage verwijderen de naam van een persoon die ingevolge artikel D 3, eerste lid, als kiezer is geregistreerd, uit de registratie, indien aan hen omstandigheden bekend worden op grond waarvan de desbetreffende persoon niet als kiezer behoort te zijn geregistreerd. Zij doen hem hiervan onverwijld schriftelijk mededeling.

B

In **artikel D 8**, eerste lid, wordt «een beschikking op een verzoek als bedoeld in artikel D 3, achtste lid, of D 6» vervangen door: een beschikking als bedoeld in de artikelen D 3, achtste lid, D 6 of D 7a.

C

**Artikel R 3**, tweede lid, komt te luiden:

2. Op dezelfde lijst mogen de namen van ten hoogste dertig kandidaten worden geplaatst. Op dezelfde lijst van een politieke groepering wier aanduiding was geplaatst boven een kandidatenlijst waaraan bij de laatstgehouden verkiezing van de leden van de Eerste Kamer meer dan vijftien zetels zijn toegekend, mag een aantal namen worden geplaatst dat ten hoogste tweemaal het aantal zetels bedraagt, doch nimmer meer dan tachtig. Het bepaalde in de vorige volzin is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van samenvoeging van aanduidingen van twee of meer groeperingen.

D

In **artikel W 4**, eerste lid, vervalt «, onderscheidenlijk artikel U 10,».

E

Na artikel Z 5 wordt een nieuw **artikel Z 5a** ingevoegd, luidende:

### **Artikel Z 5a**

Bij de eerste verkiezing van de leden van de Eerste Kamer na de inwerkingtreding van deze wet wordt:

a. bij de toepassing van artikel R 3, tweede lid, ~~tweede~~ volzin, in plaats van «dezelfde lijst van een politieke groepering wier aanduiding was geplaatst boven een kandidatenlijst waaraan» gelezen: dezelfde lijst van een politieke groepering aan wier kandidatenlijsten.

b. bij de toepassing van artikel S 11b, eerste lid, eerste volzin, in plaats van «de lijst van politieke groeperingen wier aanduiding was geplaatst boven een kandidatenlijst waaraan» gelezen: de lijsten van politieke groeperingen aan wier kandidatenlijsten.

### **TOELICHTING**

A en B

Deze wijzigingen vloeien voort uit het advies dat de Kiesraad op 5 april jl. heeft uitgebracht over het ontwerp van een nieuw Kiesbesluit. Artikel D 5 van dat ontwerp bepaalt dat burgemeester en wethouders van 's-Gravenhage de naam van een in het buitenland woonachtige persoon die door hen als kiezer is geregistreerd, uit de registratie verwijderen, indien blijkt dat deze ten onrechte is geregistreerd. Deze bepaling is vergelijkbaar met artikel D 6 van het huidige Kiesbesluit. De Kiesraad merkt in zijn advies op dat de onderhavige bepaling beter in de Kieswet kan worden opgenomen, omdat alleen dan de versnelde Arob-procedure van artikel D 8 van het wetsvoorstel op de desbetreffende beschikking van toepassing kan worden verklaard. Deze suggestie heeft tot opnemning van een nieuw artikel D 7a en aanpassing van artikel D 8 geleid.

C

Bij derde nota van wijziging is onder meer gevolg gegeven aan de suggestie van de fractie van de V.V.D. om de regeling van het maximum aantal namen op een kandidatenlijst bij Tweede-Kamerverkiezingen gelijk te trekken met die bij staten- en raadsverkiezingen. Op blz. 136 van de memorie van antwoord is opgemerkt dat, indien deze suggestie zou worden overgenomen, het uit een oogpunt van uniformiteit voor de hand ligt de desbetreffende regeling ook te laten gelden bij de verkiezing van de Eerste Kamer. Verzuimd is om met het oog daarop in de derde nota van wijziging ook artikel R 3 aan te passen. Dit verzuim wordt thans hersteld.

D

In artikel W 4, eerste lid, wordt ten onrechte mede verwezen naar het op de verkiezing van de Eerste Kamer betrekking hebbende artikel U 10.

E

In Afdeling III van het wetsvoorstel, dat op de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer betrekking heeft, bevat artikel R 3 bepalingen over het maximum aantal namen op een kandidatenlijst en artikel S 11b bepalingen over de nummering van de lijsten. Het thans gewijzigde

artikel R 3 en artikel S 11b hebben gemeen dat zij mede aan politieke groeperingen refereren wier aanduiding was geplaatst boven een kandidatenlijst waaraan bij de laatstgehouden verkiezing van de leden van de Eerste Kamer een of meer zetels zijn toegekend. Onder de huidige Kieswet ontbreekt bij Eerste-Kamer-verkiezingen evenwel de mogelijkheid om boven een kandidatenlijst de aanduiding van een politieke groepering te plaatsen. Bij de eerste verkiezing van de leden van de Eerste Kamer na de inwerkingtreding van de nieuwe Kieswet is het derhalve onmogelijk om over «aanduidingen bij de vorige verkiezing» te spreken. Ten einde bij de eerste verkiezing van de Eerste Kamer onder de nieuwe Kieswet met betrekking tot het maximum aantal namen op een kandidatenlijst en de nummering van de lijsten toch een regeling te laten gelden die materieel overeenkomt met die in de artikelen R 3 en S 11b, is in een nieuw artikel Z 5a voor die verkiezing een overgangsregeling getroffen. In deze overgangsregeling wordt op een zelfde wijze als in bijvoorbeeld het huidige artikel R 7 een directe relatie gelegd tussen een ingediende lijst en de desbetreffende politieke groepering. Hoewel het voor de praktijk eenvoudiger is om, zoals in de nieuwe artikelen R 3 en S 11b is gedaan, een relatie tussen lijsten met dezelfde aanduiding te leggen, meen ik dat het niet bezwaarlijk is om bij de eerste verkiezing van de Eerste Kamer na de inwerkingtreding van de nieuwe Kieswet nog van een directe relatie tussen de lijst en de desbetreffende groepering uit te gaan.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,  
D. I. J. W. de Graaff-Nauta